

Respect,
solidariteit
&
heavy metal

Theo Paymans

Auteur: Theo Paymans.
Eindredactie: Joan Merens
Redactiesecretariaat: Fred Wilkens
Tekeningen: Willy Lohmann
Prepress/lithografie/druk: Brouwer Utrecht b.v.
Uitgave: Bureau Hoofdkrijgsmachtraadsman
Oranje Nassaulaan 71, 3708 GC Zeist
december 1996

Respect, solidariteit en **heavy metal**

Theo Paymans

Respect, solidariteit en heavy metal

Inhoud

Inhoud

Voorwoord	5
Op wendbaarheid en snelheid	7
Op de grens van land en water	16
Van de schrijver: vragen	28
Ieder moment kan de oproep komen	33
Solliciteren naar de dienstplicht	45

In het maandblad EGO wordt de laatste tijd regelmatig geschreven over “jongerencultuur”. Zaken als tatoeages, grafitti en hash worden door Theo Paymans smakelijk beschreven. Het leek de redactie van EGO een goed idee om, na jaarboekjes die vooral ingingen op veranderingen in de krijgsmacht, eens een boekje uit te brengen over de “cultuur” van die nieuwe mensen die de krijgsmacht binnengekomen zijn. En om vooral ruimte te geven aan alle onderlinge verschillen is Theo Paymans gevraagd eens rond te kijken en wat gesprekken op papier te zetten voor het jaarboekje '96.

Het resultaat is anders geworden dan de redactie (en hij) verwachtten: het gaat maar zeer gedeeltelijk over “cultuur” zoals bedoeld was, het gaat meer over levenswijze en smaak. Daarmee geeft het op niet wetenschappelijke wijze toch inzicht in het leven van de jonge beroepsmilitair.

Theo Paymans heeft zelf in het middenartikel van het boekje lucht gegeven aan zijn verbazing over wat hij ontdekte in de gesprekken en met welke vragen hij naar huis ging. Het zijn de vragen die de militaire leiding zich volgens ons altijd zal moeten blijven stellen:

Welke jongeren trekken wij aan, hoe ver gaan wij in het tolereren van allerlei mode- en cultuuruitingen, is de omgeving die wij bieden, gek genoeg, niet te beschermd? Kortom, hoe kan de krijgsmacht een afspiegeling worden en blijven van de samenleving, wat militair en politiek Den Haag toch zo graag willen.

De dienst Humanistisch Geestelijke Verzorging blijft zich hiervoor inzetten: een humane krijgsmacht, midden in de samenleving.

En of u zich daar nu druk over maakt of niet, leest u in elk geval wat een wilkeurige groep enthousiaste jonge militairen te vertellen heeft.

Joost de Vries, Hoofdkrijgsmachtraadsman.

Respect, solidariteit en heavy metal

Jimmy Bezuijen, Matthijs Claassen en Jarin Kruse zitten alledrie in de nog niet zo lang opgerichte eenheid die in de volksmond bekend staat als de rode baretten.

Officieel heet dit leger-onderdeel Luchtmobiele Brigade. Dit onderdeel werd opgericht om in een behoefte van de krijgsmacht te voorzien. De Luchtmobiele Brigade is immers een Rapid Deployment Task Force zoals dat zo mooi heet. In de praktijk betekent dat dat de kleine, uiterst mobiele en wendbare groep goedgetrainde militairen in noodgevallen binnen een strikte tijdslimiet overal op de wereld inzetbaar moet zijn. Niet zomaar iedereen is geschikt voor dit leger-onderdeel. De toelating is zwaar en de training is geen pretje. Dat moet ook, want aan de rode baretten worden bijzondere eisen gesteld. De zware training is dus in hun eigen belang. Niet alleen het slagen van een misie staat of valt bij een goede training vooraf. Het kan ook gebeuren dat de training later, in het heetst van de oorlogshandelingen, levens kan redden, dat van de baret, zijn buddy en zijn groep.

Op wendbaarheid en snelheid trainen

En ze zijn er best trots op, de jongens van de rode baretten. De baret hebben ze nog niet helemaal, ze zijn namelijk nog midden in de opleiding, maar ze zijn vastbesloten hem te halen.

Daar hebben ze geen twijfel over. Als het geronk van een overvliegende helicopter de stilte in het lokaaltje verstoort, gaan de drie jongens rechtop zitten.

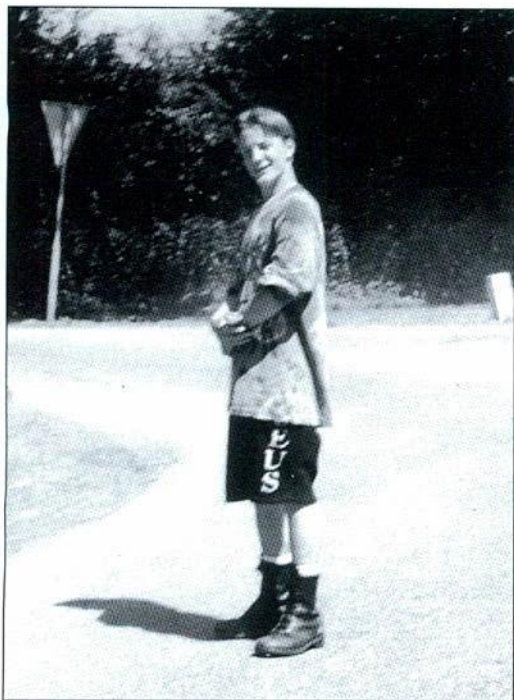
De ogen glinsteren. Want daar doen ze het voor, het afzien, de zware training, de discipline. Terwijl anderen in de burgermaatschappij toch maar mooi lol trappen en uitgaan. De rode baretten zijn namelijk een speciale eenheid. Ze zijn er trots op, maar doen er verder niet arrogant over.

Daarvoor laat de training te veel van henzelf zien, moeten grenzen worden verlegd en wordt het uithoudingsvermogen zwaar op de proef gesteld. Toch was de keuze van dit drietal om een baan in het leger te zoeken, niet echt een verrassing te noemen. Bezuijen bijvoorbeeld kwam al op andere manieren in aanraking met het leger: "Mijn ooms zitten in militaire dienst, bij de politie of bij de M.E. Ik zag natuurlijk de clips op de televisie, je weet wel, waar je een groep rode-baretten uit een helicopter ziet springen en zo. Het leek me wel gaaf, mijn interesse was erdoor gewekt." Claassen had al in zijn jeugd een interesse voor het militaire bedrijf: "Vroeger wilde ik al heel graag in dienst, bijvoorbeeld bij de Marechaussee." Kruse vindt de uitdaging, die aan zijn uithoudingsvermogen gesteld wordt, een belangrijke reden: "Het trekt me bovendien om met met mijn lichaam bezig zijn, sporten en trainen in de buitenlucht en de actie natuurlijk. Andere mensen die ik ken zitten trouwens ook bij de luchtmobiele brigade."

De keuring voor dit onderdeel wat naar buiten toe toch als een elite-onderdeel gepresenteerd wordt, is dan ook zwaarder dan de gemiddelde keuring bij de landmacht. Niet iedereen is daarom geschikt voor een plaatsje bij de rode baret-

Jimmy Bezuijen vóór

Matthijs Claassen vóór

doorgaan.”

Alliedrie vinden dat de eerste tijd het zwaarst is. Claassen: “De eerste week denk je, shit, wat doe ik hier, het is toch anders dan je verwacht.”

Tijdsdruk

Voor het element van tijdsdruk stelt de rode baretten in wording zwaar op de proef. Bezuijen: “Waar je in de burgermaatschappij alle tijd voor hebt en neemt, doe je hier in een ongeloofelijk tempo en in een superkorte tijd.”

Claassen: “Ook de lessen volgen elkaar hier zo snel op, ze houden je de hele tijd bezig. Je hebt geen tijd om op je krent te zitten.” Als voorbeeld geven de jongens op hoe het is om bij de rode baretten een maaltijd te genieten. Nou ja, genieten, er is geen sprake van dat er even de tijd voor genomen wordt.

Claassen: “Een maaltijd komt er hier meer op neer dat je je hele kop volpropt met eten. Je moet je eten zo snel mogelijk naar binnen schuiven.” Bezuijen:

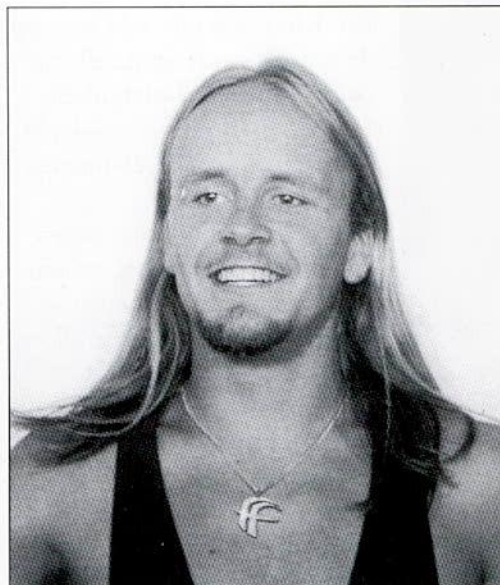
“Precies! dan krijg je eindelijk eten, maar dan moet het wel binnen tien minu-

ten. Kruse was met acht man op de keuring, waarvan na afloop nog vijf man, inclusief hijzelf, over waren. Bij Bezuijen bleven er uiteindelijk maar 25 mensen na de keuring over.

Bezuijen: “Een heleboel waren natuurlijk op de mooie reclameclips op de TV afgekomen.

Maar op de reclame zie je alleen de mooie dingen, je ziet de manschappen met de rode baretten die alles al achter de rug hebben, maar ze laten alleen de mooie momenten zien.”

Claassen valt hem bij: “Ze zeggen er wel bij dat je je eigen grenzen behoorlijk leert te verleggen.” “Precies”, vult Kruse aan, “als je in de burgermaatschappij denkt, ik kan niet meer, dan moet je hier juist

Jarin Kruse voor

ten op. Dat wordt dus echt proppen. De eerste week ben je het niet gewend en sta je raar te kijken, maar je gaat door. En als je een stuk verder bent, raak je eraan gewend en denk je, was dat het?" Het gevolg is wel dat, als ze met verlof zijn, het rustige leventje in de burgermaatschappij weer een hele omschakeling is. Claassen: "Als je horloge niet gelijk loopt hier, dan heb je echt een probleem. En als je thuis bent, prop je automatisch het eten naar binnen. Je bent het helemaal verleerd om rustig te eten."

Bezuijen denkt er ook zo over. "In het begin denk je, shit, moet dat

allemaal in die tijd. En als je dan op een gegeven moment een keer de tijd hebt, dan denk je weer, wat duurt een dag lang."

Buddy-systeem

Bij de rode baretten krijgen de soldaten te maken met het buddy-systeem.

Claassen: "Je doet veel met zijn tweeën en je checkt bij elkaar de dingen. Bij wijze van spreken of je buddy zich wel goed geschoren heeft." Kruse: "In het begin is het echt wennen, dat je zoveel met iemand moet doen. Soms wordt het te erg, dan lijkt het erop alsof je bij elkaar op de kont kruipt, dan weer denk je, shit, wat moet ik hier nou mee aan?"

Alle drie hebben ze het wel naar hun zin bij de rode baretten. Bezuijen: "Het gevoel dat je erbij zit is fantastisch. In het begin krijg je een petje, dan een groene baret en dan de rode baret." Want daar doen ze het natuurlijk voor, de felbegeerde rode baret, die niet voor iedereen is weggelegd.

Van de bezuinigingen die andere legeronderdelen soms behoorlijk op hun kop zetten, merken ze niet veel, bovendien kunnen ze ook nog eens studeren en er zijn zelfs mogelijkheden om aan een baan geholpen te worden.

Bezuijen: "De mensen bekijken je ook anders. Gewone burgers kijken volgens

mij gewoon een beetje op tegen militairen. Ik blijf natuurlijk wel van binnen dezelfde persoon.” Toch heeft het militair zijn niet alleen maar voordelen. Claassen: “Dan ben ik met verlof, en dan zie ik weer op zo’n viaduct geschreven dat er geen luchtmobiele brigade moet zijn. Ach, ik haal er mijn schouders over op. Misschien is die tekst wel geschreven door iemand die er eigenlijk diep in zijn hart zelf graag bij had gewild, maar het niet kan. En als je gaat stappen zijn er bepaalde café’s waar je uit moet kijken. De mensen zien je binnenkomen en gaan je uitdagen. Maar je hebt twee wetten: de burgerwet en de militaire wet. Je kan niet zomaar iemand gaan slaan, je moet nooit als eerste beginnen, altijd afhouden.” Bezuijen denkt er ook zo over en vult aan: “Als ik in mijn uppie iets verkeerd doe, dan denken ze dat alle militairen zo zijn.” Kruse denkt dat de oplossing is om niet te koop te lopen met zijn beroep: “Je moet niet opvallend gaan doen of flink laten merken dat je in het leger zit.”

House en metal

Vroeger was het wat de muziek betreft, nog wel overzichtelijk. De laatste 20 jaar is de pop-muziek ontploft in een miljoen verschillende stijlen, van reggae

flyer van houseparty

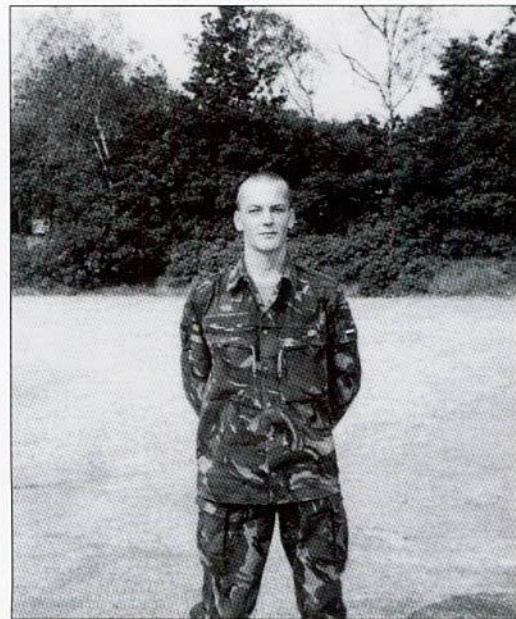
Op wendbaarheid en snelheid trainen

to hardrock, van disco en house tot industrieel, grunge en metal. Logisch dat met iedere lichting recruten al die verschillende stijlen van pop-muziek ook de kazernespoorten mee binnen kwamen.

Bezuijen bijvoorbeeld raakte in het gewone burgerleven flink besmet met het house-virus. Bij de gedachte aan grote house-parties gaan zijn ogen glanzen. Maar ook Claassen en Kruse kan het weer niet hard genoeg gaan. Zij houden ook wel van 200 beats per minuut, maar dan vooral van de dubbele bass-drum van een vette metal-band met scheurende gitaren. En een rode baret op is tof, ze streven er alle drie naar, maar hun muzieksmaak hebben ze wel mooi mee de kazerne in genomen.

In de kazerne gaat het drietal prima met elkaar om, ondanks de muzikale meningsverschillen. "Het gaat hier om de samenwerking", aldus Bezuijen. "Inderdaad, je bent een groep, alleen red je het niet", meent Claassen. Wel geeft Bezuijen toe dat in de burgermaatschappij de twee muzikale stromingen elkaar slecht verdragen. "Ik was een keer op een house-party, daar waren ook vijf hardrockers. Die vond iedereen maar raar." "Vind je het gek", zegt Kruse, met al die aggressievelingen?" Ook Claassen vindt het maar belachelijk dat de gemiddelde metal-freak soms raar aangekeken wordt. "Dan loop je in een discotheek, je weet wel, leren jas, lang haar en een t-shirt van een heavy band, en dan krijg je allemaal opmerkingen naar je hoofd geslingerd." Dat was natuurlijk de grootste verandering voor Kruse en Claassen: de lange haren, het typische kapsel en het statussymbool van de liefhebbers van de harde muziek, moest er natuurlijk af. Bezuijen had daar weer geen last van, want, zo zegt hij: "Wij zitten in de house-scene al met een kale kop."

Overigens vonden Claassen en Kruse de ingreep niet erg. "Een

Matthijs Claassen na

Jimmy Bezuijen na

kop met lang haar is gewoon niet erg praktisch in het leger. Ik had ook een wenkbrauw-piercing, je weet wel, zo'n ring door je wenkbrauw, maar die heb ik er ook maar uitgehaald", aldus Kruse. In de burgermaatschappij leefde Kruse op de muziek, hij ging ook veel naar optredens van harde bands zoals Fear Factory, Typ O Negative, Machinehead en Pitch Shifter. Claassen ging wat minder naar optredens, maar dat maakte hij weer goed door de hele dag door zijn favoriete metal-cd's op te zetten. Claassen en Kruse kleeadden zich natuurlijk ook zoals het in de metal hoort. T-shirts van heavy bands, een legerbroek en een leren jas completerden het image.

Bezuijen kwam voor het eerst met de house-muziek in aanraking op een camping. Hij groeide vanzelf in de gabber-house-scene en hield het house-nieuws goed bij. Hij verzamelde flyers waarop de nieuwste feesten aangekondigd werden. Zijn slaapkamer hing er vol mee. Ook kocht hij platen. Hij werkte bij een platenwinkel en kon daardoor ook de enorme stroom house-platen goed bijhouden. "We kregen iedere week faxen binnen met de nieuwste aanbiedingen. Ik heb nu zo'n vijftig platen." Voor hem was het house-muziek wat de klok sloeg: "Ik werd met gabber-house wakker en ik ging ermee naar bed. Ik ging ook veel naar house-parties." In de burgermaatschappij kleeedde Bezuijen zich er ook naar. "Ik had een paar Nikes aan en ik droeg een Australian trainingspak. Dat hoort bij de gabber-house. En als we dan naar een house-party gingen, bereidden we ons goed voor. We kwamen dan met een man of 25 bij elkaar. De meesten hadden auto's met een dikke geluidsinstallatie. Dan zetten we wat cd's op en gingen we dansen. Zo kwam de sfeer er vanzelf wel in."

Maar bij house-muziek schijnen ecstasy-pillen te horen. Pillen die de gebruiker in staat stellen in een roes urenlang te dansen en alles om zich heen te verge-

ten. Volgens Bezuijen valt het wel mee met het gebruik van die pillen, zelf zegt hij er bijvoorbeeld nooit eentje genomen te hebben. "Er zullen er wel zijn die die pillen slikken, maar als één house-freak iets verkeerd doet, dan zeggen ze dat de rest het ook meteen doet." Bezuijen luistert niet alleen maar naar house-muziek, hij is er ook mee in de weer. Voor dat doel heeft hij ook een mengpaneel, een platenspeler en een aantal cd-spelers. Daar maakt hij zelf zijn eigen house-mixes mee, in de stijl van Dark Rave en Rough Neck.

House en metal verdragen elkaar dan wel slecht in de burgermaatschappij, op de kazerne hebben ze wat de muziek betreft, strikte afspraken gemaakt. Bovendien heeft iedereen natuurlijk een walkman, zodat toch naar de favoriete muziek geluisterd kan worden.

Vorbereiding

Alle drie geven ze te kennen dat ze goed ingelicht waren en dus wel wisten waar ze aan begonnen. Logisch, want van het nieuws wordt je tegenwoordig ook niet vrolijker. Er is altijd wel ergens oorlog, en ook de internationale bemoeienis - dus ook die van Nederland - is toegenomen. De kans om als rode baret uitgezonden te worden naar een gebied waar je echt geconfronteerd wordt met oorlogsgeweld, is dan ook alleen maar toegenomen.

Bezuijen nam een daardoor een drastische maatregel: "Ik heb het voor mijn tijd hier uitgemaakt met mijn vriendin." Ook voor Claassen en Kruse had het gevolgen voor hun relatie. "Ik denk wel eens als ik op de kazerne zit, zou mijn vriendin nou met iemand anders in de kroeg zitten? Het is een kwestie van vertrouwen, weet je." Kruse is het wel met Claassen eens: "Het ligt aan jezelf. Je vertrouwt je vriendin. Ze zegt, dit is jouw toekomst. En onze toekomst zien we als peace keeping, het bewaren van de vrede. We houden absoluut niet van geweld. Ik ken mensen die in Joegoslavië zijn geweest. Ik heb de verhalen gehoord over de bommen die inslaan en afgedwalde kogels die om je oren fluiten, het constant onder druk staan, de momenten dat je de dood in de ogen keek." Bezuijen blijft er nuchter onder. "Ik heb gekozen voor deze opleiding. Daar zit ook de kans, dat ik wordt neergeschoten, bij in. In de burgermaatschappij kan je ook een ongeluk krijgen, risico's zijn er overal."

Kruse: "Je moet er wel tegen bestand zijn. Bovendien hoor je alleen maar de slechte verhalen over Joegoslavië. Kijk, ik ben een militair, ik leer me hier te verdedigen, ik word goed voorbereid. We worden niet zomaar zonder voorbe-

reiding op pad gestuurd.”

Ook Claassen vindt dat. Hij kent genoeg jongens die naar Joegoslavië zijn gegaan, maar er naar omstandigheden een redelijk goede tijd hebben gehad. Claassen meent ook dat er altijd wel wat kan gebeuren. “Ik kan plotseling een hartstilstand krijgen of onder een auto komen. Maar als ik op een mijn stuit, heb ik hier wel geleerd hoe ik er mee om moet gaan zodat zo’n mijn niet ont-ploft en ik er het leven bij inschiet.”

Op wendbaarheid en snelheid trainen

Opereren op de grens van land en water

Je oogleden
bevroren. Je lippen gebarsten.
Je voeten
versteend.

Begint er al wat te tintelen?

Eén ding mag duidelijk zijn: als je alleen maar van een leuke strandwandeling houdt, moet je niet bij het Korps mariniers zijn. Want Mariniers werken ieder jaar bijzonder zware en uitputtende trainingsprogramma's af. Vaak bij de Poolcirkel leer je onder Siberische omstandigheden te overleven. Doorgaans opereer je op de grens van land en water. En op de grenzen van je eigen kunnen. Met een bespakking op je rug die met de kilometer zwaarder lijkt te worden, ploeter je door het ijsvater. Je leert afzien in de ware zin van het woord. Want je moet door. Ook als je tot op het bot verkleumd bent. Die hikkelharte opleiding krijg je niet zo maar. Je moet continu paraat zijn om - vaak in internationaal verband - ingezet te worden in moeilijke situaties.

De hele wereld is je werkterrein. Je kunt rekenen op kameraadschap, op een stuk voldoening en tijdens oefeningen ook nog eens op een warme maaltijd die je zelf op een proviandsch vuurtje bereidt. Zo'n baan, daar loop jij vast en zeker warm voor.

Marinier (m)

Het Korps mariniers is altijd voor mensen toegankelijk. Het is een zeer veeleisende carrière voor degenen die de uitdaging van de zee willen. Het Korps mariniers is een van de meest veeleisende en ook de meest uitdagende van de krijgsmacht. Het Korps mariniers is een van de meest veeleisende en ook de meest uitdagende van de krijgsmacht.

De Marine. Helemaal zo gek nog niet.

Advertentie van de Marine

Tegenwoordig is de advertentie om bij de marine te komen in de meeste tijdschriften wel te vinden. "Je oogleden bevroren. Je lippen gebarsten. Je voeten versteend. Begint er al wat te tintelen?" luiden de weinig aantrekkelijke beginregels van een advertentie voor de marine. "Eén ding mag duidelijk zijn", vervolgt de advertentie streng, "als je alleen maar van een leuke strandwandeling houdt, moet je niet bij het Korps Mariniers zijn."

Waarna de tekst alle verschrikkingen in geuren en kleuren beschrijft, die de marinier in spé te wachten staan. Ploeteren door ijswater met een zware bepaking op je rug die met de kilometer zwaarder lijkt te worden. Door moeten, ook als je tot op het bot verkleumd bent, kortom, afzien in de ware zin van het woord. De advertentie, die met de zin meer als de bijsluiters van een medicijn voor terminale patiënten leest, eindigt toch nog met een optimistische klank: "De hele wereld is je werkterrein. Je kunt rekenen op kameraadschap, op een stuk voldoening en tijdens oefeningen ook nog eens op een warme maaltijd die je zelf op een provisorisch vuurtje bereidt."

En dan is er ook nog die clip op de televisie die met vaste regelmaat door de huiskamers van Nederland davert. Ze hebben er wel voor gezorgd dat het er spannend, mooi en avontuurlijk uitziet, de jongens van de Marine. Aan die advertentie, die met de snelheid van een MTV-clip je netvlies bestookt, is bijvoorbeeld niet af te zien hoe zwaar de training wel is, en hoeveel mensen er wel niet afvallen, of gewoon niet eens door de keuring komen. En dan kan zo'n ijservreter nog zo betrouwbaar met zijn staalblauwe ogen in de camera kijken en zeggen dat je je leven maar zo interessant mogelijk moet maken en je dus bij de Mariniers moet gaan, de boodschap is duidelijk: doetjes willen ze niet bij de mariniers. Maar wat motiveert de gemiddelde marinier dan om zich over te leveren aan wat verdacht veel op een spoedcursus masochisme lijkt?

Bovendien is de maatschappij de laatste jaren flink veranderd. Allochtonen en autochtonen, Nederlanders en medelanders, illegalen en legalen wonen allemaal naast elkaar in ons waterlandje. Dat de marine anno 1996 niet alleen meer uit puur Hollandse Jongens van Jan de Wit bestaat, is dan ook logisch. Bovendien wordt dat snel duidelijk door de etnische afkomst van de drie mariniers die vermoeid in een lokaaltje van de Mariniers kazerne in Rotterdam hangen.

Dawsky Sedney, George Schouten en Mustafa Köse zijn drie jongens die wel warm liepen voor de enorme uitputtingsslag die de opleiding voor marinier vaak lijkt te zijn. Het drietal beaamt meteen dat de opleiding 'zwaar' is. Alle drie hangen ze ook over de tafel, vermoeid, knikkebollend. Ze hebben immers net een zwaar onderdeel van de training achter de rug en maar zo'n vijf uur geslapen. Toch is de sfeer ontspannen en vriendelijk te noemen, en kijken de jongens alert om zich heen.

Köse is net anderhalf jaar bij de marine, en wat dat betreft weet hij verdomd goed wat zo'n training inhoudt. Hij somt op wat volgens hem de eigenlijke redenen voor de zware training is: "Het doel is het verleggen van je fysieke en

mentale grenzen. Ik heb jongens gezien van wel twee meter met armen als boomstammen, maar ik heb er daarvan ook zien huilen.” De training haalt dus onvermoede kanten in je naarboven, laat je balanceren op de rand van je uiterste grens. Schouten, net negen weken bij de marine, beaamt dat. Jezelf tegenkomen, je kop stoten tegen de grens van je kunnen, je uithoudingsvermogen, nog net even dat beetje meer moeten geven, het werkt op iedereen weer anders uit. Sommigen gaan door, anderen haken af. “Meestal zijn het de mensen waarvan je het niet verwacht”, vindt Schouten.

En dan de vraag waarom de jongens zich hebben opgegeven voor een leven vol vermoeidheid, druk, afzien en spanning en een voor-selectie waarbij een afvalpercentage van 90% normaal lijkt te zijn. Schouten motiveert zijn keuze voor wat door de hoge eisen algemeen toch wel als een elite-groep wordt gekenmerkt, aldus: “Je wordt uitgezonden naar andere landen en gebieden. En dan is er nog het Korps op zich.” Köse valt hem bij, ook hij ervaart zijn baan bij de marine als bijzonder: “De mariniers, dat is de elitegroep in Nederland.”

De toelating voor het krijgsmachtdeel is dan ook zeer zwaar, en in niets te vergelijken met die van bijvoorbeeld de landmacht, menen de drie mariniers.

“De keuring duurt vijf dagen, je krijgt maar liefst een dag of drie een psychologisch onderzoek, een karaktertest en een intelligentietest.

Ze houden je ook nog eens continu in de gaten”, verduidelijkt Schouten.

“Je moet heel goed tegen de stress kunnen”, meent Köse. “Dat klopt”, valt Schouten bij. “Je loopt heel veel, je bent voortdurend bezig, je bent moe en daardoor heel gespannen. Die dingen gaan dan opspelen. Ze zijn je aan het testen, ze kijken hoe ver je kan gaan, hoeveel druk je kan verdragen.”

Dan is er ook nog de druk van de groep en van het systeem. Köse: “De sergeant zit je in je gezicht te schreeuwen, maar hij is wel degene die je op zijn schouders tilt als het moet. Je moet ook op je korporaal en je sergeant kunnen rekenen.”

Dan zijn er nog oefenonderdelen zoals de beruchte crashmove of een speedmars. Schouten: “Lig je net 30 seconden in je tent en dan hoor je: crashmove! Een vijandelijke aanval wordt dan nagebootst. Ze gooien nep-handgranaten bij je naar binnen. Je moet dan binnen vijf minuten je boeltje gepakt hebben en wegzijn. Maar je ligt net in je tent in je slaapzak.

Dacht je even rust te kunnen hebben, nou, mooi niet dus. Of wat dacht je van een speedmars?

Haal je het niet, dan eist de groep dat je het haalt. Want als je het niet dreigt te halen of je geeft op, dan moet de rest van de groep wel je spullen dragen. Blijkt dat je een gevaar voor de groep bent, dan wordt je vanzelf losgelaten. Een soort natuurlijke selectie dus.”

Achtergrond

Rest de vraag om wat voor soort jongens het gaat, die het afmatten, de psychologische terreur, de stress, het continu op scherp staan en alert zijn als prettig en een uitdaging ervaren. Sedney ging, voor zijn keuze om bij de mariniers te gaan, gewoon naar school. “Ik ging naar de LTS en daarna naar de MTS. Het beviel me daar niet. Ik ging toen in een restaurant werken. Ik wilde altijd al bij het leger. Ik moest opkomen bij de landmacht, maar ik sport heel graag, dus ging ik naar de vloot, maar ik kwam erachter dat daar niemand echt veel aan sport doet. Ik gaf me toen op voor de mariniers. Ik kwam door de keuring en nu zit ik hier.”

Schouten deed een medische opleiding, maar dat was zo’n beetje het enige gestructureerde in zijn leven: “Mijn leven was een chaos, ik deed gewoon wat ik wilde. Het Korps Mariniers trok me heel erg. De opleiding is dan wel heel zwaar, maar het biedt ook prachtige kansen. Je gaat naar Noorwegen toe, de groepsbinding is tof. Hier is mijn bestaan dus helemaal anders dan in de burgermaatschappij.”

Köse zat ook op de LTS. “De Marine interesseerde me wel. Toen we op een gegeven moment verhuisden, kwamen we naast burens te wonen waarvan de buurman ook bij de marine had gezeten. Ik ben toen bij de vloot gegaan, bij de Technische Dienst. Maar ik ben Moslim, ik eet dus geen varkensvlees. Ik dacht, die lui eten alles wat ze in handen krijgen of wat ze onder de voeten lopen. Ik dacht, door mijn andere voeding wordt ik nooit goedgekeurd. Maar toen legden ze me uit hoe de vork precies in de steel zat. Het bleek dat er speciaal eten was. De opleiding bij de vloot duurde 21 weken. Ik vond het een zware opleiding, want de opleiding lag eigenlijk net boven mijn niveau. Kijk, ik heb een technische achtergrond. Tijdens de opleiding ging iedereen naar Amsterdam, lekker zuipen en uitgaan, maar ik zat boven de hele tijd te leren. Ik ben toch gezakt, ik had geen motivatie meer. Ik dacht, ik ga toch bij de Mariniers.”

Köse dacht dat de Mariniers een elitegroep vormde. Nu is dat ook wel zo volgens hem, maar “ze behandelden me als een doodgewoon iemand.” Schouten zegt weer vol trots: “Ik zat een tijd terug in de trein bij een commando en een kerel van de luchtmacht. Je gaat elkaar dan natuurlijk wel testen. Een marinier kan wel een commando worden, maar een commando nog niet meteen een marinier.”

Cultuur

Een uniform en een opleiding strijken natuurlijk veel verschillen die in de burgermaatschappij een grotere rol zouden spelen, glad. Maar hoe is het nou om

met al die verschillende, culturele achtergronden bij de Mariniers te zitten? Köse: "Mijn vader is een beetje rechts. Hij was niet erg blij dat ik in Nederlandse dienst ging. Mijn moeder dacht er hetzelfde over als mijn vader. Mijn vader liet me wel weer vrij in mijn keuze. Je mag doen en laten wat je wilt, als je maar niet vergeet wie je bent en waar je in gelooft, drukte hij me op mijn hart." Door zijn Turkse afkomst ziet Köse zichzelf als een product van twee culturen. "Het is moeilijk soms. Ik zit precies tussen die twee culturen in."

Sedney is in Suriname geboren. "Ik heb daar negen jaar geleefd. Mijn vader ging als eerste naar Nederland, later volgden mijn moeder en wij. Ik heb nog drie broers en een zus die in Nederland geboren is. Mijn vader vindt het wel mooi dat ik in de marine zit. Hij zat in Suriname in het leger, ik weet dan ook hoe het is om niet vaak thuis te zijn. Mijn moeder vindt het ook fijn dat ik van alles probeer. Dit is voor mij ideaal." Volgens Schouten, wiens familie weer grotendeels uit Indonesië komt, wordt Sedney wel eens gespest om zijn huidskleur, maar volgens Sedney en Schouten is dat geen discriminatie, maar meer een vorm van rauwe grappenmakerij die je hebt als je kameraden van elkaar bent: "Het is gewoon onderling."

Wat zou er dan gebeuren als de Mariniers bijvoorbeeld uitgezonden zouden worden naar pakweg Suriname, Turkije of Indonesië om daar ingezet te worden bij een conflict? Köse heeft duidelijk moeite met het idee dat, stel het zou komen tot een oorlog met Turkije, hij uitgezonden zou worden. "Ik kan die vraag niet één twee drie beantwoorden. Zoiets kan ik moeilijk van tevoren zeggen", zegt hij peinzend.

Sedney daarentegen heeft geen bezwaren: "Ik heb hiervoor getekend, dit is mijn plicht." Ook Schouten ziet geen moeilijkheden bij het idee dat hij misschien nog wel eens in Indonesië zou moeten vechten: "Het is precies wat Sedney zegt, ook ik heb hiervoor getekend. Als ik zou worden uitgezonden, zou ik gaan. Ik heb bovendien ook verplichtingen aan mijn buddy. De keuze is voor mij gemakkelijk. Ik denk dat als je twijfelt, je niet geschikt bent voor dit soort werk. Als er echt gedonder is, dan sturen ze de mariniers om de koeltjes uit het vuur te halen. Nee, ik heb er geen problemen mee."

Traditie

Het drielal ervaart de Mariniers als een korps met traditie. Schouten: "De verandering bij het Korps is minder groot geweest dan bij de landmacht." Köse legt uit: "Alles gebeurt volgens de traditie, zoals het misschien een paar hon-

derd jaar geleden was. De landmacht gaat veel meer met de tijd mee.” Op de vraag of ze bijvoorbeeld een plaats voor vrouwen bij de Mariniers zien, wordt dan ook ontkennend geantwoord. De mariniers zijn, volgens het drietal, een hechte groep mannen onder elkaar. Schouten: “Ik ken een meisje dat bij de commando’s ingedeeld is. Die is breed! Ze sleept meer mee dan ik, maar daar heb je er maar weinig van.” Köse ziet ook dat de traditie bij de mariniers heel bepalend geweest: “Het is de traditie. Het is wat ze in het begin hebben bedacht en zo is het gebleven.”

Over een carrière bij de marine denken de jongens heel verschillend. Köse: “We zijn natuurlijk BBT-ers. Als ik een contract had gekregen, had ik het contract niet aangenomen. Je gaat met je 55e met pensioen en ik ben er gewoon de persoon niet naar om me vast te leggen op één ding. Ik richt me graag ook op andere dingen. Maar ik zit er wel aan te denken om één of twee jaar bij te rekenen. Ik zit er ook wel eens aan te denken om samen met mijn vader een eigen zaak te beginnen, een importzaak met Turkse artikelen.”

Sedney denkt bovendien dat een lange loopbaan bij de marine misschien weer problemen in de burgermaatschappij oplevert: “Als ik een contract voor onbepaalde tijd kan krijgen, is dat natuurlijk tof. Aan de andere kant, stel dat ik over vier jaar uit de Marine stap, dan ben ik te oud om gemakkelijk een baan

in de burgermaatschappij te krijgen. Ik kan natuurlijk iets met computers gaan doen, want dat is mijn hobby. Mijn oom is computerprogrammeur. Van hem heb ik veel geleerd.”

Leven en dood

Een onderwerp dat de laatste tijd, natuurlijk door alle ellende in Joegoslavië, Tsjetjenië en Burundi, weer behoorlijk actueel is geworden, is de dood. Want ook al steken de jongens de loftrompet af over het Korps, de traditie, teamgeest en het speciale gevoel dat ze daardoor hebben, ze hebben wel een baan waarin je in het ergste geval kan sterven, of anderen moet doden. En hoe gaan ze daarmee om naar hun familie en vriendinnen? Schouten vindt het een kwestie van een stukje voorlichting: “De mensen zien de achtergronden en de voorbereidingen niet. Zaken als leven en dood worden tijdens de lessen behandeld. We krijgen bijvoorbeeld lessen in ongewapend vechten, hoe je aanvalt of je jezelf verdedigt. Bovendien weet je waar je aan begint als je hiervoor tekent.” Köse vindt ook dat er een verschil is met de werkelijkheid, en wat de buitenstaander er vaak van denkt: “Ik ken een paar lui, dan zien ze een film en dan denken ze dat het gaaf is. De werkelijkheid is wel even anders. Alles wat ik geleerd heb, moet ik uiteindelijk in een oorlog in praktijk brengen.” Sedney sluit zich er bij aan: “Dat klopt, een heleboel lui zien alleen de leuke dingen. Maar je weet dat je wordt uitgezonden.” Schouten vond het moeilijk aan zijn familie en zijn relatie uit te leggen wat het betekent om een marinier te zijn: “Kijk, ik heb mijn vriendin niet precies verteld wat het inhield. Mijn moeder en mijn vriendin zijn er best wel huiverig voor.” Sedney had het er gemakkelijker mee. “Ik heb mijn vriendin alles verteld. Ik was al weinig thuis, want ik zat bij de vloot. Ik heb mijn vriendin gevraagd, wil je dit wel, wil je wel een relatie met me want ik ben weinig thuis, denk er goed over na.”

Burgermaatschappij

Aan zoveel discipline, zo’n teamgeest en een training die bijna niemand in de burgermaatschappij heeft ondergaan, hou je natuurlijk wel een andere kijk op de burgermaatschappij over. Sedney en Schouten beamen dat allebei. “Hoe meer je hier zit, hoe meer je de chaos in de burgermaatschappij ziet. Er heerst daar totaal geen respect meer voor elkaar. Wat dat betreft is de dienstplicht ook geen oplossing, je krijgt allemaal mensen die moeten en die niet gemotiveerd

zijn." Köse vindt dat ook: "Ik denk dat de jongere generaties niet in dienst willen. Volgens mij wil de jeugd niks te maken hebben met het leger."

Sedney: "Bij mij in de buurt heb je genoeg jongeren die op elkaar schieten, een hele chaos is het." Schouten: "Dat zag ik ook, voor een handvol flippos's schieten ze je bij wijze van spreken al over-

hoop. Dat krijg je als je geen respect meer hebt voor elkaar. Er is ook totaal geen discipline meer. Als je iemand respecteert heb je tenminste de juiste verhoudingen."

Ze hebben er natuurlijk over nagedacht waarom het zo geworden is. Schouten: "Volgens mij ligt het aan de manier waarop de kinderen worden opgevoed. De grenzen zijn aan het vervagen, dan wordt het link. Zodra de machtsverhoudingen vervagen, wordt het een zootje." Sedney: "Precies, daarom wordt er bij ons zo op gehamerd dat je bijvoorbeeld in de houding staat. Ik denk trouwens ook dat er in de burgermaatschappij nooit serieus gesproken wordt tussen ouders en kinderen." Zowel Schouten als Sedney zeggen geen moeite te hebben met de autoriteit bij de marine, het opvolgen van bevelen, het in de houding staan of het groeten van een meerdere. Köse geeft aan dat hij vanuit zijn culturele achtergrond wel geleerd heeft wat respect is: "In de Islamistische samenleving staat respect heel hoog aangeschreven. Als er bij ons thuis bijvoorbeeld iemand komt die ouder is, dan sta ik op." Schouten: "Ja, maar het gaat ook om een stuk innerlijke discipline. Vroeger als een docent wat zei, interesseerde me dat bijvoorbeeld niet zoveel." Sedney: "Het gevaar bestaat ook dat je gaat meelopen." Schouten: "Dat zie je ook bij de jeugd, als je niet meeloopt, dan lig je er uit. Als ik in de trein zit, dan erger ik me aan de chaos om me heen."

Ze geven ook toe dat de training bij hen een verandering teweeg heeft gebracht. Köse: "De mensen hebben het niet door, maar door de week leren we hier de hele tijd wat respect is. Maar de mensen in de burgermaatschappij hebben niet door dat er zo'n chaos heerst omdat er geen respect is. De marine zegt: je hebt niks met burgers te maken. Het is een andere wereld. Je wapen is

je vriendin, de jongens om je heen je familie.” Schouten: “De eerste week zeggen ze: waar de burgers en de krijgsmacht ophouden, daar begint het Korps Mariniers. Waar leven die mensen in de burgermaatschappij voor? Elke week als ik in de trein zit denk ik, we zijn deze week toch weer met zijn allen doorgekomen, dat geeft voldoening. Ons verschil met een burger is dat als er iets moeilijks voorvalt, de burger meteen begint te klagen.” Sedney: “Ze zullen best wel moeite met ons hebben, daarbuiten, omdat we zo vaak met het thema discipline zijn bezig geweest.”

Zwaarste punt

Schouten geeft toe dat iedereen tijdens de opleiding geconfronteerd wordt met zijn zwakke plekken en het punt waarop de gedachte je bekruipt om er het bijltje maar bij neer te gooien en naar huis te rennen: “Iedereen heeft dat.” Köse: “Ik had bijvoorbeeld nu thuis lekker op de bank kunnen zitten. Ik moest afgelopen februari op bivak. Ik kreeg bevroren brood en melk waar de ijsklonten inzaten.” Schouten: “En ik zei afgelopen mei nog tegen mezelf, wat doe ik hier eigenlijk? Een andere ding is dat zaken waar ik eerst totaal niet bij stilstond, nu ineens heel belangrijk zijn, zoals lekker eten. Op den duur is een reep chocolade zelfs heilig.” Sedney: “Precies, zoals bij mij. Elke vrijdag verse groente, een goed stuk vlees en rijst erbij. En een fles cola, die is zo op. Ik kan er zo van genieten! Als we binnen zijn, krijgen we één blikje frisdrank in de

Opereren op de grens van land en water

Onze maatschappij met al die verschillende culturen en subculturen lijkt meer en meer op een dikke groentesoep waarvan je de ingrediënten niet goed kent. Je steekt je lepel in het stomende bord en je bent verbaasd wat je bij iedere schep naar boven haalt. Jeugdigen en oudere jongeren, allochtonen en autochtonen, krakers en neo-nazi's, headbangers en house-freaks, cyberspacers en internetters die met roodomrande ogen langs de straten schuifelen. Zich mengen in de stroom legalen en illegalen, werkenden en werklozen. Arrogante yuppies en cocainedealers in slechtzittende pakken die het welbekende ritueel met hun zaktelefoons op iedere straathoek uitvoeren. Zwervers die ondertussen in de goot in hun eigen pis en stront wazig voor zich uitkijken en bedelen om een gulden.

En dat is nog maar wat je in die soep herkent! Hoe zit het met de dingen die je niet ziet, die onder de kleding verborgen zitten maar die in het geniep de smaak van de drager aangeven: de piercings, de tatoes, de brandishings en de siliconenborsten en -lippen? En wie weet nog onder welk huis in een relaxte burgermanswijk, zo één waar de porseleinen paarden achter de ramen steigeren en de vitrage de damp van de vers pruttelende koffie opvangt, een ware SM-kelder verborgen ligt? Wat doet de ambtenaar achter het loket in zijn vrije tijd? Misschien ingesnoerd rondklossen in een rubberen pak door zijn woning, waarvan de huur steeds keurig op tijd betaald wordt?

En wat betekenen al die steeds meer onleesbare kreten op T-shirts, en waarom is een kaalkop op gympen weer heel anders dan een kaalkop op legerkistjes? En wat is het verschil tussen trash-, death-, funk, black, speed- en heavy metal? Cross Over, wat moet je daar mee, is dat het plaatselijke motorwedstrijd parcours, of weer een nieuwe muzikale stroming? Bijhouden kan je het allemaal nog maar net, oké, je doet je best, kijkt ingespannen naar de televisiebeelden die door een zenuwleider uit een inrichting aan elkaar lijken te zijn gelast,

maar de muziekstijlen groeien als paddestoelen in een vochtig bos. De fanzines lijken steeds meer in het taaltje van een kudde ontsnapte idioten geschreven te zijn, kortom, je vraagt je af wat het recept nog is van die groentesoep die je iedere dag naar binnen werkt.

Mijn opdracht was in ieder geval duidelijk: ik zou eens een kijkje gaan nemen in het leger, om uit te vinden of daar ook iets van die groentesoep was aange-spoeld. Ik moest BBT-ers gaan interviewen om er zodoende achter te komen of ook in het leger de invloeden van de jeugd en de subculturen waren doorge-drongen. Een interessante vraag, het leger is toch immers een afspiegeling van onze samenleving. Het leger is de muur rond onze samenleving. Een muur die gebouwd is uit de bakstenen van onze burgermaatschappij. Je kan dan wel je haar knippen en in een groene kloffie de hele dag op het kazerneterrein rond-stampen en dansen naar de orders van de een of andere sergeant met een slecht humeur, je muziek verloochen je niet. Of het nou hip-hop is of house, metal of grunge, blues of hard-core, als je echt bent, blijf je je muziek trouw. Onder alle omstandigheden. Dat komt namelijk uit je hart. Je hebt er zelf voor geko-zen omdat je voor die speciale muziek gaat. En, als je er ook maar een beetje harder voor loopt dan voor de dingen, die je nou eenmaal moet doen om over-eind te blijven, ben je er ook trots op. Daarom draagt een metalhead lang haar, is een house-freak in een trainingpak gestoken, ook als ie niet naar een house-party gaat, en draagt een reggae-fan de driekleur van Ethiopië op de gebreide muts waar zijn of haar dreadlocks in zitten.

Dat is natuurlijk je cultuur, je jeugdcultuur, en de vraag is, leg je die af in het leger, of neem je dat verder mee? De vraag is natuurlijk ook, pas je wel in het leger als je je cultuur zo belangrijk vindt, dat het sommige dingen in de weg staat?

Ik ging dus de boer op en sprak met BBT-ers. Ik wilde wel eens weten hoe het nou zat en bovendien, dat was mijn opdracht. Ik ontdekte dat het leger tot op zekere hoogte de veranderingen in onze burgermaatschappij in zich opneemt. Maar er is een grens. Die grens kwam pas nog in het nieuws. Luchtmachtpersoneel mag geen lang haar of een oorbel meer dragen (bij uit-zending, red.). De Nederlandse militair moet er weer uitzien zoals pak 'm beet een halve eeuw geleden gebruikelijk was.

Ik ontdekte ook dat het wel mee viel in het leger. Het zat wel snor, vanuit het leger gezien dan. Waren er BBT-ers met lef? Die waren er. Dat waren de BBT-

ers die hun muziek mee de kazerne in namen. Toch is het leger de grote gelijk-maker. De trainingen, de oefeningen, het feit dat je getekend hebt en overtuigd bent van je plicht als soldaat, schaven de ruwe kantjes er wel af. Maar hier en daar zaten ze, de soldaten die geen afstand hadden gedaan van hun jeugdcultuur, die het meenamen, zo mee de kazerne in.

Aan de andere kant merkte ik ook dat het leger de soldaat een andere kijk op onze samenleving gaf. De samenleving wordt meer en meer tot een onsmakelijke groentesoep vol onduidelijke ingrediënten, chaotisch, egoïstisch, asociaal. Wat is er aan de hand? Is het leger soms een vergaarbak voor jongens en meisjes die behoefte hebben aan duidelijkheid, voor wie de ingewikkelde toestanden van onze burgermaatschappij maar een onaantrekkelijk zootje zijn? Maar kan het ook zijn dat het leger een surrogaat-familie is, voor jongens en meisjes die het normaal in de samenleving niet zouden redden?

Ik denk dat in allebei wel een beetje waarheid schuilt. Het leger vraagt natuurlijk heel andere dingen van zijn werknemers dan bijvoorbeeld een loodgietersbedrijf of een fabriek. Als soldaat leer je met de dood om te gaan. De dood wordt je metgezel. Je staat er niet bij stil, maar het kan jou ook overkomen, jij kan ook belanden in de situaties die inmiddels zo herkenbaar zijn van het nieuws. Aan de andere kant vraagt de burgermaatschappij ook een behoorlijke dosis overlevingsdrang van zijn burgers. Ook daar moet iedere dag een gevecht aangegaan worden om te overleven. Wel niet zo drastisch als in een oorlogssituatie, maar ze zeggen wel eens dat de stad een jungle is. Nou, voor wie dat niet gelooft heb ik toevallig de gouden tip rondslingeren: kijk eens in het centrum van Amsterdam rond, het liefst op een hele hete en benauwde zomerdag.

Ondertussen bleek mijn opdracht niet zo duidelijk meer te vervullen. Ga bijvoorbeeld een willekeurige jongerentent in, en je ziet aan de uitdossing wel wat er bedoeld wordt. Maar in het leger zit alles verborgen onder een uniform, een regime, een discipline. Er waren wel soldaten die hun jeugdcultuur meenamen, maar over het algemeen waren het vooral hoog gemotiveerde jongens en meisjes van een heel andere soort. Tuurlijk, metal- en housefreaks waren er wel. Maar grunge-freaks bijvoorbeeld kon ik niet ontdekken. Nogal wiedes, want in veel jeugdcultuur zit een diepe weerzin tegen het leger gebakken. Het leger wordt daar immers beschouwd als een instrument van vernietiging, als een moordmachine waarin de soldaten tot willoze slaven worden gedrild.

Bovendien heeft de soldaat iets wat ik zelf heel goed herken; na een drukke week willen de meeste BBT-ers die ik interviewde, het liefst op de bank zitten en geen gezeik aan hun kop hebben. Ik ben het wat dat betreft wel met ze eens. Als je een zware week achter de rug hebt, moet je je zeker ook nog eens verplicht laten vollopen met ontelbare glazen bier, of een dronken duik nemen in de subcultuur met een lege portemonnee en de kater de dag later, terwijl je het liefst gewoon rust aan je kop hebt omdat je maandag weer moet beginnen. Misschien is het leger in deze tijden, waarin alles verandert, onze samenleving, onze waarden, onze kijk op de dingen en de wereld om ons heen, zelf wel een subcultuur geworden. Een subcultuur voor kneusjes, watjes en doetjes? Of een soort klooster voor de jongens en de meisjes die de chaos van onze veranderende samenleving willen ontvluchten? Ik ontdekte in ieder geval dat het, wat betreft de vermeende invloed van de jeugdcultuur op de BBT-ers, heel erg mee viel. De soldaat is immers over het algemeen veel te hard bezig met zijn of haar bestaan op de kazerne.

Kan je je natuurlijk afvragen of het leger zelf niet toch stiekem veranderd is. Niet dat we een ongeregeld zootje vol getatoueerde haarballen en kaalkoppen hebben rondlopen, die onzin uitkramen en de hele dag cd-tjes draaien en bier zuipen en joints blowen. Wat dat betreft kan Nederland rustig slapen gaan. Maar door het afschaffen van de dienstplicht is het leger misschien nu wel een verzameling geworden van het soort jongens en meisjes die we in onze samenleving misschien wel goed zouden kunnen gebruiken, rustig en gezagsgetrouw. Of toch een opslagplaats van natural born losers, van klaagfiguren die het in de burgermaatschappij niet zouden rooien. Waarschijnlijk ook hier: allebei een beetje waar. Wat ik wel leerde, was dat de BBT-ers die ik interviewde als gemotiveerd en oprecht overkwamen.

Ik ben alleen bang dat ik ze niet snel in een omgeving zoals mijn plaatselijke jongerement zal tegenkomen, die aardige en eerlijke soldaten. Want terwijl een bandje staat te loeien op het podium, het publiek brult en er van het podium wordt gesprongen en de glazen bier vrolijk fonkelen en schuimen, zitten de jongens en meisjes waarschijnlijk thuis, lekker rustig op de bank en bereiden zich in alle kalmte voor op een nieuwe week op de kazerne vol onderlinge solidariteit en grenzen verleggen.

Theo Paymans

vragen, vragen, vragen

BARET-TROTS

De landmacht is het grootste onderdeel van de krijgsmacht. Hoeveel mannen zijn er niet opgeroepen voor de militaire keuring, hoevelen hebben wel niet hun kistjes gepoetst op de kazernes van de landmacht, hun rantsoenen naar binnen gewerkt en eindeloze rijen schuttersputten gegraven? In tegenstelling tot de zogenaande elite-onderdelen zoals de rode baretten, de mariniers of de luchtmacht, lijkt de landmacht maar gewoontjes. Niets is minder waar. De landmacht is namelijk het onderdeel dat nog het meest met de maatschappelijke ontwikkelingen meeloopt. De landmacht lijkt dan ook qua samenstelling het meest op de Nederlandse bevolking. Jongens en meisjes staan iedere dag weer samen klaar om “het krijgsgesbeuren tot een soepel lopend bedrijf te laten zijn”. Ondanks bezuinigingen. Ondanks inkrimpingen en het wegvallen van de dienstplicht zijn ook in de landmacht, net als in ieder ander krijgsmachtdeel, uiterst gemotiveerde jongens en meisjes te vinden.

Hoe zijn Joris van de Kastele, Angelika Lohse en Bianca Winkelhuis bij de krijgsmacht en speciaal de landmacht gekomen? Bij Van de Kastele is de zaak simpel. Hij had zijn dienstplicht erop zitten, maar hij had wel zin in een verdere carrière bij het leger. Het lag dus eigenlijk in de lijn der verwachting dat hij bij de landmacht bleef.

Bij Winkelhuis was het meer een gevoel, en wat voor haar ook meetelde was dat ze bij de landmacht kan studeren ‘op kosten van de staat’. Plannen heeft Winkelhuis dan ook genoeg. “Ik wil hier studeren, een diploma in de marketing of de publiciteit halen en straks een eigen zaakje beginnen. De algemene militaire opleiding, de AMO, was ook een goede opleiding.”

Winkelhuis ging in de burgermaatschappij vrijdags, zaterdags en zondags altijd uit. “Door de week ging ik natuurlijk naar school, in de weekenden ging ik uit. Ik dronk best wel veel. Toen kwam ik hier terecht. We zijn een avondje gaan stappen, ik raakte behoorlijk teut. De anderen van mijn groep vonden

Ieder moment kan de oproep komen

dat niet zo leuk. Sindsdien heb ik geen alcohol meer aangeraakt, dat heb ik hier wel afgeleerd. Je komt hier eigenlijk voor je werk.”

Ook Lohse heeft haar draai in het leger wel gevonden, zo lijkt het: “Het is grensverleggend. Als je iets gedaan hebt wat moeilijk leek heb je toch die grens overwonnen. Discipline en doorzettingsvermogen, in de burgermaatschappij

denk je sneller vaak: barst maar. Ik ben naar school geweest, heb autotechniek gestudeerd, ik heb dakpannen gelegd en heb in de horeca gewerkt, ik ben zo iemand die iedere uitdaging aangaat. Ik kan al helemaal niet tegen het thuiszitten. Als ik vrij had, zat ik veel in de natuur, ik kon veel in de bossen zitten, dat vond ik zalig. Ik zou nu wel de verzorging in willen, in het leger of in de burgermaatschappij, A-verpleegkundige of in de psychiatrie. Ik ben nu trouwens wel rustiger geworden dan in mijn burgertijd. Lekker op de bank liggen in het weekend, dat vind ik zalig. Ik heb nog steeds mijn hobbies, aquarelleren, mountainbiken, in de natuur zitten. Uitgaan interesseert me niet.”

Van de Kastele heeft eerst MTS gedaan, het daar zelfs geschopt tot vier certificaten, maar was daarna wel twee keer gezakt. “Ik studeerde technische informatica, maar alleen de computer en het leren programmeren interesseerde me, de bijvakken niet. Ik had een hekel aan bijbaantjes, dus had ik nooit geld. Mijn ouders zijn bovenmodaal, dus ik had een minimale studiebeurs. Toen we verhuisden, zag ik mijn vrienden ook niet meer zo vaak. Ik ben toen maar in dienst gegaan. Het bevalt me hier wel, ik denk dat ik over een paar jaar ga solliciteren bij de KMS. Ik ga nog steeds uit, snookeren of zo, maar ik ben wel rustiger geworden.”

Bovendien vindt Winkelhuis, “zo snel wordt je hier niet ontslagen.” Van de Kastele: “Er heerst hier ook een bepaalde sfeer, je hebt een ander doel. Het is echt een wereldje apart.” Lohse: “Je wordt hier veel meer gerespecteerd, en je respecteert hier andere mensen veel meer.”

Lohse is wat kritischer: “Er zijn er hier wel veel die in die flistende reclames op tv zijn gestonken. Maar op de dag van de opkomst gingen er al weer drie man naar huis.”

Allemaal leuk en aardig, maar het in leger zitten heeft natuurlijk ook zo zijn minder leuke kanten. Winkelhuis: “Dag en nacht zit je hier op elkaars lip. Vroeger, in de weekenden, ging ik veel fietsen of deed ik aan fitness, maar nu ben ik al blij als ik even gewoon rustig alleen kan zitten.”

Lohse: “Activiteiten heb je hier dan ook genoeg, je wordt hier veel sneller gemotiveerd dan in de burgermaatschappij, de motivatie is sterker. Sinds ik hier zit, sport ik regelmatig. Het is toch zonde om in de weekenden tot 14.00 uur in je bed te blijven liggen?”

Ook Van de Kastele doet het rustig aan met zijn vrije tijd: “Ik speel nog steeds snooker, of ik zit achter de computer, een beetje te programmeren of wat computerspelletjes te doen. Ik hou van die tactische spelletjes, zoals Dune II. In de weekenden heb ik niet zo veel zin om achter de computer te zitten.”

Veranderingen

Zoals de wereld deze tijd steeds maar in beweging lijkt en alles verandert, hebben de veranderingen ook in het leger toegeslagen. En dan zijn er natuurlijk de overal opblaaiende brandhaarden in de wereld. Hoe denkt het drietal over het leger, over een mogelijke oorlog, over de nieuwe generatie soldaten?

Lohse: "Voor mij is het leger er voor peace keeping, om de vrede te bewaren zo lang het mogelijk is." Van de Kastele heeft op zich minder bezwaren tegen een oorlog af en toe, althans, hij denkt dat zo iets waanzinnigs als een oorlog ergens wel zijn nut moet hebben: "Af en toe is het wel eens goed dat het oorlog is, met die bevolkingsexplosie op de wereld." Zijn opmerking lokt onmiddellijk protest uit van Lohse en Winkelhuis: "Je gaat toch geen oorlog voeren om zomaar een hoop mensen af te knallen."

Van de Kastele verweert zich nog door erop te wijzen dat de technologie in een oorlog zich sneller ontwikkelt, maar geeft zijn collega's uiteindelijk gelijk. Winkelhuis vindt een oorlog, waarin je dus je leven en dat van je buddy op het spel moet zetten, meestal twijfelachtig verlopen. Volgens haar moet de soldaat in het veld zijn leven wagen, terwijl de politiek die een conflict eigenlijk zou moeten oplossen om zo een oorlog te voorkomen, veilig ver weg van het front zit: "Dat is het oneerlijke, kijk maar naar Joegoslavië, daar zitten de hoge heren binnen." Maar ten aanzien van het uitbreken van een mogelijke oorlog en het feit dat ze tijdens zo'n oorlog wel eens zouden kunnen sneuvelen, besluit het drietal zelfbewust dat dat nou eenmaal het risico van het vak is.

Anders is het bij de nieuwste lichte recruten. Winkelhuis geeft toe dat ze wel eens haar hoofd moet schudden, als ze ziet wat er over het kazerneterrein rondwandelt: "Die jonge gasten die hier komen, die staan er niet eens bij stil bij wat ze kan overkomen, die mensen hebben nog niet eens ervaring in het leven opgedaan." Lohse vult haar aan: "Ze denken er bijvoorbeeld niet over dat ze uitgezonden kunnen worden, ze beseffen niet eens waar ze aan zijn begonnen. Ik heb er met mijn familie over gesproken, over het gevaar dat op de loer ligt als je uitgezonden wordt. Het is ook een beetje de schuld van de banenwinkel, waar ze alleen maar de leuke kant van het leger belichten."

Lohse geeft toe dat het soldatenbestaan door alle ellende op de wereld geen vrijblijvend beroep meer is. De dood, de eeuwige en onafscheidelijke metgezel van elke soldaat is, door de conflicten elders op de wereld, weer een stukje dichterbij gekomen. "Het blijft gewoon continu in je achterhoofd zitten, iedere dag kan de oproep komen. Ik ben het nieuws over Joegoslavië natuurlijk

veel beter gaan volgen, het is best mogelijk dat wij daar immers ook naartoe gaan.”

En Van de Kastele merkt dat zijn familie thuis zich soms wel eens zorgen maakt: “Mijn vader zei dat het mijn keuze was, hij respecteert het, maar hij is er helemaal niet blij mee.”

Ook Van de Kastele luistert vaak met gespitse oren naar het nieuws:

“Tsjetjenië, Burundi, al die dingen houd ik tegenwoordig veel meer in de gaten.” Lohse geeft ook aan waarom dat volgens haar gebeurt: “Doe je dat niet en komt er een oproep, dan denk je shit. Daarom moet je ook heel duidelijk van te voren stellen of je dit beroep wel wilt.”

De burgermaatschappij

Ze hebben er dus alledrie heel goed over nagedacht voor ze het beroep van soldaat kozen. Van de Kastele ziet zichzelf zelfs in het leger blijven werken: “Als het aan mij ligt, dan zwaai ik niet af, de burgermaatschappij is een totaal andere organisatie.” Winkelhuis snapt dat niet meteen. “Wat vind jij daar zo anders aan?” Van de Kastele: “Hier werk je met een groep ergens aan. De competitie onderling is veel minder dan in het bedrijfsleven in de burgermaatschappij.” Lohse relateert de uitspraken van Van Kastele: “Hier is het hechter omdat je op elkaar aangewezen bent. Het is fijn om op je collega's aan te kunnen. Het accepteren van hulp, het aanbieden van hulp of een reikende hand, dat je dat kan leren van elkaar.”

Van de Kastele blijft echter nuchter onder de loftrampet die Lohse afsteekt. Hij ziet ook mensen die naar zijn mening niet op een eerlijke manier aan hun bevordering komen. “Tja, je hebt er ook van die slijmerds bijzitten, die naar boven toe likken en naar onderen toe trappen.”

Lohse: “Maar als je jezelf blijft en goed presteert, dan bereik je ook wat je wil.” Het leger en de opleiding die ze hebben doorlopen heeft het drietal een aantal goede dingen geleerd, vinden ze zelf. Lohse meent dat ze door het beroep van soldaat toch veel serieuzer geworden is. Ook Winkelhuis vindt zichzelf ten goede veranderd. “Ik ben veel rustiger geworden, iedereen zegt zelfs dat ik heel saai ben geworden. maar er is meer in het leven dan alleen maar uitgaan en lol trappen. Ik sta ook veel meer stil bij de dood en het leven. En dan zie je hier sommige mensen die de AMO gehaald hebben en dan denk je moet dat je buddy zijn? Er zijn ook mensen waar je een hekel aan hebt, maar tijdens een oefening valt dat dan weer weg, op het moment dat je wel moet samenwerken”

ieder moment kan de oproep komen

Van de Kastele had zo'n buddy waar hij niet mee kon opschieten. Hij heeft het geprobeerd, maar "ik kon absoluut niet met mijn buddy opschieten. Ik heb uiteindelijk van buddy geruild, toen ging het een stuk beter."

Lohse verklaart nuchter dat je op je buddy moet kunnen rekenen. Je buddy is iemand die je het leven kan redden, of die jij een keer het leven moet redden. Het is namelijk niet te zeggen wat het krijgsbedrijf in de praktijk voor situaties oplevert. "Je moet op elkaar aankunnen, mij interesseert het trouwens niet wat voor soort huidskleur iemand heeft. Ik heb zelf allerlei rassen in mijn peloton gehad. Als je in de schuttersput ligt, maakt het niet uit wat voor huidskleur iemand heeft."

Winkelhuis ziet ook wat dat betreft een verschil met het leger en de burgermaatschappij: "In de burgermaatschappij heb je veel meer racisme dan in de

landmacht.” Van de Kastele is het niet met haar eens: ‘Ik denk dat er in het leger net zoveel rascisme is, maar dat het hier verborgen wordt gehouden omdat het hier absoluut niet getolereerd wordt.’

Vrouwen

De landmacht was één van de eerste krijgsmachtonderdelen waar vrouwen als volwaardig soldaat, dus ook in gevechtsfuncties, werden geaccepteerd. Winkelhuis en Lohse zijn vrouwen in het leger, maar het is aan hun mening en gedrag niet te merken.

Ze komen gemotiveerd, goed op de hoogte en serieus over. Is er dan nog sprake van een verschil tussen mannen en vrouwen in het leger, of gaat het er echt gelijkwaardig aan toe?

Volgens Winkelhuis valt dat wel mee: “Je merkt het toch wel, de vrouwen worden anders benaderd dan de mannen, als je bijvoorbeeld een handgranaat gooide en je haalde het niet, was dat niet zo erg. Ook bij de kamerinspectie was men niet zo streng.” Ook Van de Kastele meent dat vrouwen verschillend behandeld worden, maar dan weer op een tegenovergestelde manier: “Bij ons worden de vrouwen juist harder en strenger geïnspecteerd.”

Lohse meent weer dat er geen verschil is. “Bij ons is het gelijkwaardig, anders krijg je wrijving. Wij kiezen voor dit beroep, dus moeten we dat ook kunnen waarmaken.”

De maatschappij

Van de Kastele heeft zijn mening over de wereld al een tijd: “Al toen ik zes-tien was, wilde ik voorlopig geen kinderen krijgen, het is zo’n zootje in de wereld.” Winkelhuis ziet dat niet zo. Zij vindt dat de mensen vroeger ook al problemen hadden, dus deze generaties ook. “Ik maak me daar niet al te druk over. Kijk bijvoorbeeld naar het afvalscheiden: iedereen scheidt zijn afval, maar het komt toch een grote hoop terecht. Ik denk wel dat onze generatie veel beter van de problemen op de hoogte is in vergelijking met de vorige generaties. Het is precies hetzelfde als met rascisme: de oudere generaties zeggen: donkere mensen, daar moeten we niets van hebben, dat wordt overgedragen op de jongere generaties.”

Lohse beaamt dat. “Het heeft veel met de opvoeding te maken. Als ik kinderen

van 11 jaar zie met dat taalgebruik dan klapperen mijn oren. Als ik een moeder zie met haar kind, en dat kind wil een ijsje en het kind krijgt zijn zin niet, en het schopt vervolgens zijn moeder, dan denk ik, waar blijft de beschaving? Volgens mij is de oorzaak voor een groot gedeelte te vinden in de tv, de video, al die technologie en al die agressie. Als ik die kindertekenfilms zie dan gaan ze alleen maar over geweld en robots.”

Van de Kastele veert op uit zijn stoel, hij is het gloeiend met Lohse eens: “Kinderen kijken naar tekenfilms waarbij de tekenfilmfiguurtjes elkaar alleen maar totaal verrot slaan. Neem bijvoorbeeld tekenfilms zoals transformers, ninja-turtles, power rangers en al die dingen.”

Lohse: “Vroeger had je tekenfilms op tv waarbij je wat kon leren en dan ook nog eens op een leuke manier, waarom geven ze dat niet terug op de tv?” Engeland is nog net zoalng geleden opgeschrikt door de kindermoord op James Bulger. Lohse snapt het nog steeds niet: “Ik kan me niet voorstellen dat een kind tot zoiets in staat is.” Winkelhuis heeft er ook zijn gedachten over: “Ik kan me wel goed voorstellen dat een mens gek geboren kan worden.”

Lohse denkt dat er bijvoorbeeld nog een andere oorzaak kan zijn. “Iemand die aandacht wil, niet in positieve maar in negatieve zin. De maatschappij pakt het ook verkeerd aan, de straffen zijn veel te zacht, of ze worden gewoon vrijgelaten.” Winkelhuis vindt dat ook: “Er zijn er bij die letterlijk zeggen, als ik vrijkom, doe ik het zo weer, zijn die mensen dan zo achterlijk dat ze ze dan toch vrijlaten? Het hele juridische systeem deugt niet. De mensen kunnen doen en laten wat ze willen, dat is typisch Nederland, alles is geoorloofd.” Lohse: “Zoals de jongste generatie bezig is denk ik, waar moet dat naar toe. Als je kijkt naar Joegoslavië, daar lopen kindern van 5 of 6 jaar al met mitrailleurs rond.” Winkelhuis: “Het probleem is dat met de doodstraf weer onschuldige mensen de dupe worden.” Van de Kastele sluit zich bij Winkelhuis aan. “Je kan daarom de doodstraf beter niet invoeren.”

Lohse heeft wel aan een oplossing gedacht: “Ik denk dat er een vorm van dienstplicht, heel strak, terug moet komen.” Van de Kastele vindt dat ook wel een goed idee. “Niet alleen de dienstplicht, maar ook het leren met mensen om te gaan.” Winkelhuis: “Ja, maar ik kom ook van die mensen tegen die zeggen dat het leger één groot feest is, en dat ze niets geleerd hebben.”

Motivatie

Gemotiveerd zijn ze wel, dit drielal soldaten. Lohse vindt dat niet zo gek: “Je staat erachter, je weet welke keuze je hebt gemaakt, net als in de burgermaat-

Ieder moment kan de oproep komen

schappij is dit mijn baan waarin ik wil presteren.” Ook Winkelhuis geeft aan dat ze er het meeste uit wil halen, zoals ze zelf zegt. Van de Kastele zit sinds kort op kantoor. “Nu zie ik de andere kant van defensie. Wat een organisatie, daar neem ik mijn pet voor af. Aan de andere kant denk ik, wat simpel. Ik ben eigenlijk meer een praktijkman, ik ben graag bezig bij de andere kant van defensie. Mijn vader zei: goed dat je werk hebt. Ik had geen zin om thuis werkeloos op mijn stoel te zitten.”

Lohse zegt niet zonder trots: “Ik ben nu de derde generatie in mijn familie die militair is. Mijn ouders staan er wel 200 procent achter. Ik heb een heel andere band met mijn ouders gekregen, het is fijn om te weten dat mijn ouders achter me staan.” Winkelhuis knikt, ze ervaart dezelfde gevoelens thuis: “Mijn vader was niet in dienst, maar mijn broer wel. Mijn vader en moeder zijn trots op me, ze zeggen: je hebt werk en je doet je werk. Ik ben altijd heel vrij gelaten in wat ik deed. Ik heb nooit dwang ervaren. Ik denk trouwens dat dat ook niet werkt, want je leert er niks door af.”

Van de Kastele vindt dat hij een fatsoenlijk leven heeft door zijn baan bij defensie. “Mijn broer niet, hij zat ook in het leger maar hij kreeg een ongeluk en hij hield er een whiplash aan over. Defensie heeft hem totaal genegeerd, hij spande dus een rechtszaak aan tegen defensie. Uiteindelijk won hij de rechtszaak. Nu gaan ze eindelijk eens kijken naar zijn invaliditeitsuitkering, hoe hoog dat moet zijn. Hem doet het pijn als hij mij in mijn militaire kloffie ziet komen.”

Winkelhuis: “Inderdaad, ik merk dat je hier sowieso lang op alles moet wachten, dat komt natuurlijk door de omschakeling.” Van de Kastele: “Ik heb bij de pantsergenie gezeten, midden in de reorganisatie. Ik heb de eerste BBT-ers zien opkomen. Ik heb alle verbindingsspullen zitten reorganiseren. De omschakeling is goed verlopen, maar het was wel een gigantisch karwei waar veel werk voor is verricht.”

Toekomst leger

Over de toekomst van het leger in een wereld vol conflicten zijn de drie het eens. Een leger zal altijd wel nodig blijven, al is het alleen al om de vrede te bewaren, in Europa of nog verder weg. Als Nederland of in NAVO- of VN-verband. Het afschaffen van de dienstplicht vinden ze dan ook geen goede zaak. Het haalt, vinden ze, de kwaliteit van het leger toch omlaag. “Als je ziet wat er nu opkomt”, legt Winkelhuis kort uit. Winkelhuis, Lohse en Van de

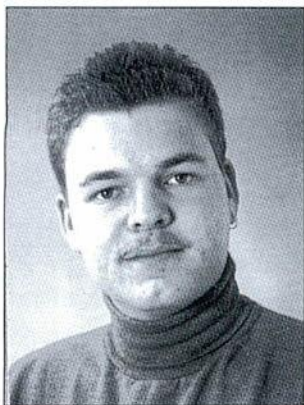
Kastele zouden zich niet verbazen als de dienstplicht daarom weer terugkwam.

Lohse: "Er moeten meer BBT-ers komen, dus wordt de keuring lichter omdat ze toch hetzelfde percentage moeten halen." Van de Kastele ziet daardoor in de toekomst problemen ontstaan: "Dus als al die BBT-ers over een paar jaar in de samenleving al die verhalen vertellen, zou het me niets verbazen als ze helemaal niemand meer voor het leger zouden krijgen." Winkelhuis: "De meeste mensen die nu opkomen, denken alleen maar: mooi, ik ben onder de pannen, ik heb tweeëneenhalf jaar een contract, ik kan lekker studeren op kosten van de staat en na die tijd is het wat mij betreft: goodbye!"

ieder moment kan de oproep komen

Ieder moment kan de oproep komen

Benjamin Wilkens

Er was een tijd dat we nog in dienst moesten. Sommigen gingen en vonden het nog leuk ook. Anderen kwamen op zonder verwachtingen, deden gewoon hun werk en zwaaiden weer af of bleven. Er was natuurlijk ook een percentage dat er helemaal geen zin in had om in het leger te gaan. Als je werd opgeroepen, dan kon je met een ui onder je oksel of een stuk zeep in je waffel naar de keuring toe. Er was altijd wel een hippie in je omgeving die zei zo onder de keuring uit te zijn gekomen. Weer anderen deden gewoon flink raar en kregen S-5, een soort gekheidsverklaring. Maar de groep mensen die gesolliciteerd heeft om een plaats te

krijgen in de dienstplichtige lichten, zal wel heel klein zijn geweest. Tot deze kleine groep behoort Benjamin Wilkens, sergeant bij de Groep Geleide Wapens De Peel, een vliegbasis in de buurt van Venraij. Hij begon zijn carrière bij de luchtmacht als dienstplichtige in 1993, en werkt nu als Beroeps Bepaalde Tijd bij de Sectie Publikatievoorzieningen. Na afloop van zijn contract van vier jaar keert hij terug in de burgermaatschappij. Behalve als het hem lukt een vaste aanstelling te krijgen bij de luchtmacht.

“Ik ben, denk ik, een van de weinigen die heeft gesolliciteerd om als dienstplichtige te kunnen dienen. Dat komt omdat mijn vader vanaf 1978 in Duitsland als burgerambtenaar voor het ministerie van defensie heeft gewerkt. Hij was toen geplaatst op de 12e Groep Geleide Wapens in Hesepe en ons gezin woonde toen in Bramsche. Als je in het buitenland woont dan krijg je geen oproep om als dienstplichtige op te komen. Gesolliciteerd heb ik omdat

ik zeker wist dat ik weer terug naar Nederland zou gaan. Ik wist alleen niet wanneer. Om te voorkomen dat ik op 26-jarige leeftijd nog een oproep voor de dienstplicht zou krijgen heb ik me maar vrijwillig opgegeven. Hoe kon ik weten dat in 1995 de dienstplicht afgeschaft zou worden. Achteraf natuurlijk gelukkig, anders zat ik hier nu niet.”

Het terrein van de Groep Geleide Wapens de Peel lijkt op een enorm vliegveld. Maar de schijn bedriegt. Het mag dan wel een onderdeel van de Koninklijke Luchtmacht zijn, maar “we zijn het enige operationele luchtmachtonderdeel zonder vliegtuigen”. Je kan het slechter treffen, want als werkomgeving is GGW de Peel echter wel heel aantrekkelijk. Ruime terreinen liggen, half in het groen, om elk gebouw heen. Bovendien is de basis in 1994 als nieuw opgeleverd. Een paar oudere gebouwen zijn gerenoveerd en er zijn ook een aantal luxeuze, nieuwe gebouwen verrezen. “We komen hier niets tekort aan natuur. Ik zie er alleen niet veel van, alleen ‘s morgens als ik naar mijn werk ga en ‘s avonds als ik weer naar huis ga.”

Loopbaan bij de Luchtmacht

“Voordat ik bij de Luchtmacht terecht kwam, heb ik in Osnabrück (Duitsland) een leerlingenstelsel gevolgd als computer-verkoper in de detailhandel”. Deze opleiding heeft hij in 1992 met succes af kunnen ronden. Daarna is hij, zoals zovelen, terecht gekomen als dienstplichtige op de LIMOS (Luchtmacht Instructie en Militaire Opleiding School). Zijn vader is daar ook opgekomen. “Op de LIMOS had ik een verzoek ingediend om in Duitsland geplaatst te worden. Ook om sociale redenen. Mijn vrouw is ook Duitse, hoe kan het ook anders als je hele leven daar woont?” Dus werd hij overgeplaatst naar de 5e Groep Geleide Wapens in Stolzenau (Duitsland). “Daar heb ik het ontzettend goed naar mijn zin gehad. Ik heb daar een functie bekleed als hulp-administrateur bij het Verzorgingssquadron. Er werd op de administratie veel gewerkt met de computer. Ik heb veel moeten helpen met het invoeren van gegevens zoals dienstreis-declaraties en verlof boekingen.” De sfeer in dienst beviel hem zo goed dat hij graag een aanstelling als BOT-er (Beroeps Onbepaalde Tijd) zou willen krijgen. Dus stapte de soldaat Wilkens naar de Personeelsdienst en solliciteerde. Helaas kon hij alleen maar een BBT-contract krijgen en moest hij ook van functie veranderen. Hij werd toen als korporaal aangenomen met de functie van hulp-materieel. In 1994 werd de 5e Groep Geleide Wapens opgeheven en het hele zaakje verhuisde terug naar Nederland.

Ook Benjamin Wilkens, inmiddels getrouwd met Daniela, verhuisde met de GGW mee naar Nederland, om precies te zijn naar Deurne. "Op de Groep Geleide Wapens de Peel ben in aanmerking gekomen voor Spec-Mat (Specialist-Materieel) waaraan ook de rang van sergeant vast zit. Hiervoor moest ik weer de Initiële Militaire Opleiding volgen die ik reeds in 1993 als dienstplichtige op de LIMOS heb gehad. Deze keer werd ik echter op Woensdrecht opgeleid omdat de LIMOS is opgeheven i.v.m. de afschaffing van de dienstplicht. Na het behalen van de IMO-opleiding heb ik nog een opleiding moeten volgen op de LETS (Luchtmacht Electronische en Technische School). Daar werd ik opgeleid tot Spec-Mat."

Functie

De sfeer bij de materieeldienst van de GGW de Peel bevalt Ben goed. Wel geeft hij aan dat de werkdruk soms hoog te noemen is. "Maar ik heb er geen bezwaar tegen om echt aan te poten en tja, ik heb ook in de burgermaatschappij gewerkt, en ben de werkdruk wel gewend." De sergeant Wilkens is nu ingedeeld bij de Sectie Publikatievoorzieningen (SPV) van de GGW de Peel. "In die functie verspreiden wij allerlei militaire publicaties. Dat varieert van medische veldwerken tot een handleiding van een bepaald wapensysteem. Met een groepje van drie man inventariseren we daarvoor de behoefte bij de verschillende afdelingen op de basis. De bestellingen voeren we dan in de computer in, en dan komt het betreffende boek op de bruikleenlijst te staan van degene die

het leent. Dit gebeurt geheel geautomatiseerd in het Pub-systeem (Publikatiesysteem). Wat we verder nog doen is het verspreiden van nieuwe uitgaven. Regelmatig worden boeken herzien of komen er wijzigingen uit. Deze moeten dan ook verspreid worden onder de gebruikers van het desbetreffende boekwerk. Het lukt meestal wel om alles binnen de gestelde tijd in ordelijke staat af te leveren. Op tijd tussen aanhalingstekens. Onze hulp zou eigenlijk de boeken rond moeten brengen maar omdat zij nog geen rijbewijs heeft hebben wij een 'haalplicht'. De boekwerken die in de luchtmacht van kracht zijn worden centraal opgeslagen bij de Centrale Publikatievoorziening op Woensdrecht. Elk luchtmacht-onderdeel heeft zijn eigen SPV. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat wij soort detailhandel zijn; de tussenpersoon tussen de groothandel (CPV) en de klant (de gebruikers van boekwerken). En je merkt dat ook hier dezelfde ontwikkelingen zijn als in de burgermaatschappij. Alles wordt geautomatiseerd. Er is steeds minder personeel nodig. Een nadeel daarvan is wel dat de kans op een BOT-functie steeds kleiner wordt."

Toekomstplannen

Voorlopig ziet Benjamin zich wel als BBT-er bij de luchtmacht functioneren. "Ik heb net een nieuw contract voor vier jaar gekregen, omdat ik in rang geklommen ben." Daarna zou hij het liefst een vaste aanstelling krijgen. Maar hij is realistisch genoeg: "Daar mag je, vind ik, als BBT-er niet van uitgaan. Daarom ben ik ook druk bezig met studeren. Dat is de laatste tijd wel even naar de achtergrond gegaan, omdat ik die opleidingen volgde, maar ik pak dat wel weer op. Ik volg een praktijkopleiding informatica, PDI. Ik wil me helemaal gaan specialiseren op het computergebied. Het meest interessant vind ik daarin het programmeren en netwerken."

Als alles goed gaat heeft hij binnenkort twee afgeronde opleidingen. Een opleiding als verkoper in de detailhandel en een informatica diploma. Hij raad ook andere BBT-ers aan om te gaan studeren. "Het is toch heel belangrijk om verder te leren. Als je als BBT-er geen toekomst bij de luchtmacht zult hebben, dan moet je gaan solliciteren bij een baas in burgermaatschappij en probeer dan maar eens zonder diploma's aan de bak te komen. De functie, die je in dienst hebt bekleed, helpt je dan vaak niet verder, tenzij je automonteur of iets dergelijks bent geweest. Alle kosten die worden gemaakt worden door de Luchtmacht vergoed. Van studiekosten tot examenkosten, en zelfs eventuele reiskosten. Je moet het wel vooraf zelf betalen, maar als je slaagt krijg je alle kosten terug."

THE ULTIMATE

DOOM

THY FLESH CONSUMED

TM

MANUAL

TM
Distributed by
**GT Interactive
Software**
(Europe) Limited

Solliciteren naar de

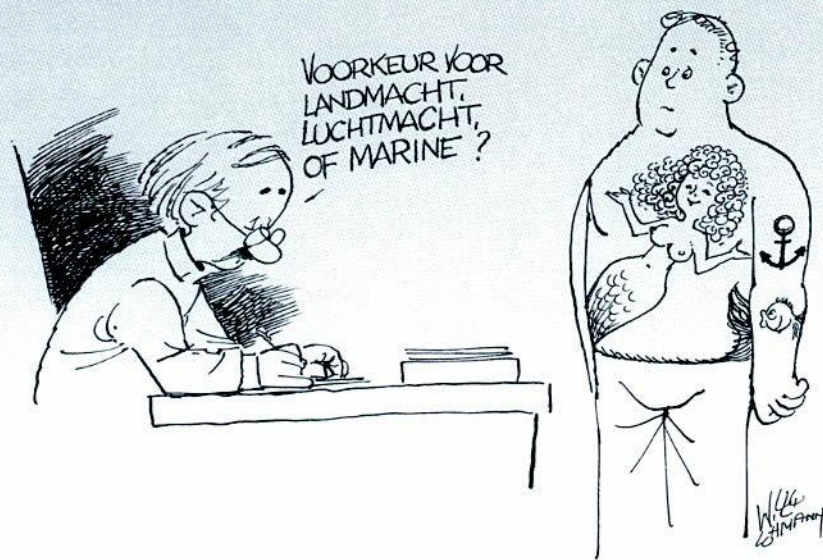
Privéleven

Benjamin trouwde in mei 1994 met zijn Daniela. "Ik was toen net BBT'er. Kinderen hebben wij nog niet, en er bestaan ook geen directe plannen voor. Nu hebben wij samen een goed leven. Daniela werkt sinds begin 1996 als tansassistentente in Liessel. Dat is een dorp vlak bij Deurne. Ik ben 's avonds vaak iets eerder thuis dan zij. Dan maak ik vast het eten klaar, en doe wat kleine dingetjes in het huishouden. Daar blijft mijn vrouw echter beter in dan ik."

De weekends beschrijft hij als 'langdradig': "Uitgaan is er niet meer bij. Vroeger wilde ik nog wel naar discotheken gaan, maar dat is er een beetje uit. Ik luister nog wel graag naar moderne muziek. Vooral trance en techno vind ik lekker. De diepe meeslepende bas kan me helemaal tot rust brengen. 's Avonds lig ik voor de televisie, of ik ga eens bij vrienden langs. Vaak zijn dat ook militairen, maar dan hebben we het niet over werk. Behalve soms. Dan is er een oudere militair bij, en die haalt verhalen op over hoe het vroeger was. Dat is best leuk om te horen. Natuurlijk ga ik ook met mijn vrouw op stap. Dan gaan we ergens winkelen (liefst op zondag, dat kost minder geld) of we pakken een film.

En ik zit natuurlijk graag achter de computer. Daar kan ik uren achter zitten. Ik speel ontzettend graag spelletjes. Over het algemeen 'jump and run' en 'adventure' spelletjes. Zelf uitvogelen wat je kunt of moet doen. Ik houd ook heel erg van uitproberen van nieuwe software. Als er weer een nieuwe versie van Wordperfect of Perfect Office uitkomt probeer ik hem meteen uit. Wat ik dan ontdek, onthoud ik in mijn achterhoofd. Je weet nooit wanneer het van pas komt in mijn leven. Maar ik leef natuurlijk ook voor mijn vrouw."

Benjamin Wilkens leeft echter voor meer dan voor zijn vrouw alleen. In zijn leven probeert hij toch op alles voorbereid te zijn. En het ziet er stabiel uit. Als het hem niet lukt om voor altijd in het leger te blijven, dan heeft hij toch voldoende diploma's en ervaring opgedaan in die jaren om in de burgermaatschappij verder te gaan. Zijn vrouw zal dat alleen maar toejuichen. En wie weet, vertrekken ze ooit nog eens terug naar het land van hun jeugd, Duitsland.

Uitgave: Bureau Hoofdkrijgsmachtraadsman
Oranje Nassaulaan 71, 3708 GC Zeist